

Ügyszám: NAIH-1763-4/2021.
Előzmény: NAIH/2020/3475.

Tárgy: kérelem elutasítása,
jogellenes adatkezelés
megállapítása hivatalból

HATÁROZAT

A **Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnál** (a továbbiakban: Hatóság) [...] (a továbbiakban: Kérelmező) 2020. április 8. napján kelt és a Hatósághoz 2020. április 16-án érkezett kérelme (a továbbiakban: kérelem) alapján hatósági eljárás indult. A [...] (a továbbiakban: Kérelmezett vagy Bank), valamint a [...] (a továbbiakban: Társaság) adatkezelésének vizsgálata tárgyában lefolytatott adatvédelmi hatósági eljárásban a Hatóság az alábbi döntést hozza:

I.1. A Hatóság a Kérelmező **kérelmét részben elutasítja**, mert a **Bank** a követelés engedményezése során – a Kérelmező hozzájárulása beszerzésétől függetlenül, a GDPR 6. cikk (1) bekezdés f) pontja alapján – jogszerűen adta át a Társaságnak a Kérelmező tartozása fennállásának igazolásához szükséges személyes adatait.

I.2. A Hatóság **hivatalból megállapítja**, hogy a **Bank** megsértette a célhoz kötöttség és az adattakarékosság elvét, amikor a követelés engedményezése során továbbította a Társaságnak a Kérelmező személyes adatait tartalmazó „finanszírozási kérelem magánszemélyek részére” elnevezésű dokumentumot (a továbbiakban: finanszírozási kérelem).

I.3. A Hatóság **hivatalból megállapítja**, hogy a **Bank** megsértette a GDPR 5. cikk (2) bekezdését, mert nem igazolta, hogy a Kérelmező adatainak továbbításához megfelelő joggal rendelkezik.

I.4. A Hatóság **hivatalból megállapítja**, hogy a **Bank** megsértette a Kérelmező hozzáféréshez, illetve tiltakozáshoz való jogát.

I.5. A Hatóság **hivatalból kötelezi a Bankot** arra, hogy a Kérelmező hozzáféréshez, illetve tiltakozáshoz való jogának gyakorlására irányult kérelmét válaszolja meg a GDPR előírásainak megfelelően. A Bank a jelen határozat véglegessé válásától számított 30 napon köteles igazolni, hogy a Kérelmező kérelmét megválaszolta.

I.6. A Hatóság **hivatalból** az I.2., I.3. és I.4. pontban megállapított jogsértések miatt a **Bankot** a jelen határozat véglegessé válásától számított 30 napon belül

**5.000.000 Ft, azaz ötmillió forint
adatvédelmi bírság**

megfizetésére kötelezi.

II.1. A Hatóság **hivatalból megállapítja**, hogy a **Társaság** megsértette a GDPR 5. cikk (2) bekezdését, mert nem igazolta, hogy a Kérelmező adatainak kezeléséhez megfelelő joggal rendelkezik.

II.2. A Hatóság **hivatalból kötelezi a Társaságot**, hogy a jelen határozat véglegessé válásától számított 30 napon belül igazolja a Hatóság felé, ha jogos érdeke fűződik a Kérelmező személyes adatainak követeléskezelési célú kezeléséhez, és ezen érdek a Kérelmező alapvető jogaival szemben elsőbbséget élvez. Amennyiben a jogos érdeket és annak elsődlegességét igazolni nem tudja, szüntesse meg a személyes adatok követeléskezelési célú kezelését!

II.3. Amíg a Társaság nem tesz eleget a II.2. pontban foglalt kötelezésnek, addig a Hatóság **korlátozza** a **Társaság** számára a Kérelmező személyes adatainak követeléskezelési célú kezelését!

II.4. A Hatóság a Kérelmező **kérelmét részben elutasítja**, és nem utasítja a **Társaságot** a Kérelmező személyes adatait tartalmazó kölcsönszerződés és az átadás-átvételi jegyzőkönyv törlésére, illetve nem tiltja el a Társaságot Kérelmező személyes adatait tartalmazó ezen dokumentumok további kezelésétől.

II.5. A Hatóság **hivatalból megállapítja**, hogy a **Társaság** megsértette a célhoz kötöttség és adattakarékosság elvét azáltal, hogy a részére átadott finanszírozási kérelmet továbbra is tárolja.

II.6. A Hatóság a Kérelmező **kérelmének részben helyt ad**, és **utasítja a Társaságot** arra, hogy a jelen határozat véglegessé válásától számított 30 napon belül törölje a „finanszírozási kérelem magánszemélyek részére” elnevezésű dokumentumról készített elektronikus másolatot, a papír alapú dokumentumot semmisítse meg! Az intézkedések végrehajtásáról az intézkedések megtételétől számított 8 napon belül – az azt alátámasztó bizonyítékok csatolásával együtt - értesítenie kell a Hatóságot!
A határozat megtámadására nyitva álló keresetindítási határidő lejártáig, illetve közigazgatási per indítása esetén a bíróság jogerős határozataig **a vitatott adatkezeléssel érintett adatok nem törölhetők, illetve nem semmisíthetők meg.**

II.7. A Hatóság **hivatalból** a II.1. pontban megállapított jogsértés miatt a Társaságot a jelen határozat véglegessé válásától számított 30 napon belül

**3.000.000 Ft, azaz hárommillió forint
adatvédelmi bírság**

megfizetésére kötelezi.

A bírságot a Hatóság központosított bevételek beszedése célelszámolási forintszámlája (10032000-01040425-00000000 Központosított beszedési számla IBAN: HU83 1003 2000 0104 0425 0000 0000) javára kell megfizetni. Az összeg átutalásakor a NAIH-1763/2021.BÍRS. számra kell hivatkozni.

Ha a Bank, illetve a Társaság a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke a törvényes kamat, amely a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyezik meg.

Az I.5., II.2. és II.6. pont szerinti kötelezettség, illetve a bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Hatóság elrendeli a határozat végrehajtását. A Hatóság a kötelezettségek teljesítését érdemben ellenőrzi.

A Hatóság határozatában megállapította, hogy túllépte az ügyintézési határidőt, ezért akként rendelkezik, hogy 10.000 Ft-ot, azaz tízezer forintot a Kérelmezőnek – írásban megjelölendő választása szerint – bankszámlára utalással vagy postai utalvánnyal megfizet.

A jelen határozattal szemben közigazgatási úton jogorvoslatnak nincs helye, de az a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Törvényszékhez címzett keresettel közigazgatási perben megtámadható. A szigorított védekezés a keresetindítási határidő folyását nem érinti. A keresetlevelet a Hatósághoz kell benyújtani, elektronikusan, amely azt az ügy irataival együtt továbbítja a bíróságnak. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetlevélben jelezni kell. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a közigazgatási per illetéke 30 000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jog alá esik. A Fővárosi Törvényszék előtti eljárásban a jogi képviselő kötelező.

INDOKOLÁS

I. Az eljárás menete, feltárt tényállás

I.1. A Kérelmező 2020. április 16-án kérelmet nyújtott be a Hatósághoz, amelyben adatkezelőként a Bankot jelölte meg.

A kérelemben előadta, hogy 2008. május 14-én kölcsönszerződést kötött a Bankkal, amely szerződés törlesztőrészletét nem tudta tovább fizetni 2017. április 1-jétől, a Bank a szerződést azonban nem mondta fel.

A Bank 2018. június 25-én kelt levelében tájékoztatta a Kérelmezőt arról, hogy a fennálló követelését a [...] -re (a továbbiakban: Társaság) engedményezte. A Társaság 2018. június 25-én kelt levelében felszólította a Kérelmezőt a teljesítésre, arra hivatkozással, hogy engedményezettként ő jogosult a követelés érvényesítésére.

A Kérelmező 2018. november 13-án levelében jelezte a Bank felé, hogy álláspontja szerint az engedményezés során jogellenesen továbbította személyes adatait a Társaság részére. A Kérelmező álláspontja szerint ugyanis az adattovábbításra kizárólag hozzájárulása alapján kerülhetett volna sor, ennek hiányában az adatkezelés megítélése szerint jogellenes, mert az a GDPR 6. cikk (1) bekezdés a) pontját, valamint az Infotv. 5. § (1) bekezdés b) pontját sérti. A Kérelmező előadta továbbá, hogy a jogsértésre tekintettel tiltakozik, valamint kéri a jogsértés megszüntetését.

A Bank 2018. november 21-én kelt levelében arról tájékoztatta a Kérelmezőt, hogy az ÁSZF és az Üzletszabályzat rendelkezéseinek megfelelően engedményezte a követelést, ezek alapján a Bank dönthet úgy, hogy a szerződésből eredő követelést érvényesíti. A Bank továbbá arról tájékoztatta a Kérelmezőt, hogy az engedményezés hatályba lépését követően információkéréssel a Társasághoz fordulhat. A Bank mindezeket túl arra hívta fel a Kérelmező figyelmét, hogy amennyiben a válasszal nem elégedett, a Pénzügyi Békéltető Testület eljárását kezdeményezheti, valamint a Magyar Nemzeti Bankhoz (a továbbiakban: MNB) fordulhat.

A Kérelmező 2018. december 11-én küldött levelében jelezte a Banknak, korábbi válaszlevelét nem fogadja el. Kifejtette, hogy a Bank félreértette kérelmét, mivel nem az engedményezés megtörténtét kifogásolja, hanem azt, hogy személyes adatait átadták a Társaság részére. A Kérelmező kifejezetten nyilatkozott arról, hogy nem az ÁSZF, hanem az Infotv. és a GDPR alapján kéri beadványa elbírálását, mivel az általa feltett kérdés adatvédelmi jogi kérdés. A Kérelmező hozzátette, hogy amennyiben nem elégedett a válasszal, nem a Bank által korábban megjelölt szervekhez, hanem a Hatósághoz fog fordulni.

A Bank 2018. december 27-én kelt levelében tájékoztatta a Kérelmezőt arról, korábbi levelében foglaltakat továbbra is fenntartja, illetve, hogy az ÁSZF 14.1. pontja összefoglalja azokat a rendelkezéseket, amelyek alapján engedményezte a követelést a Társaságra. A Bank mellékelte az ÁSZF-et válaszleveléhez.

Az „Általános szerződési feltételek – gépjármű vásárlási kölcsönhöz” elnevezésű dokumentum (a továbbiakban: ÁSZF) 14.1. pontja az alábbi információt tartalmazza: „Az Ügyfél tudomásul veszi, hogy Kölcsönnyújtó a Kölcsönszerződésből származó jogait és követeléseit – az Ügyfél értesítése mellett – változatlan feltételekkel harmadik félre ruházhatja”. A dokumentum 2006. január 1-jei keltezésű.

A Kérelmező álláspontja szerint a Bank megsértette személyes adatai kezelésére vonatkozó szabályokat, mivel álláspontja szerint a kifogásolt adatkezelés esetén a GDPR 6. cikk (1) bekezdésében felsorolt jogalapok közül egyedül az érintetti hozzájárulás jöhetett volna szóba, azonban ő nem adott hozzájárulást adatai továbbításához. A Kérelmező nem tudta megjelölni, hogy a Bank mely személyes adatait adta át a Társaság részére.

A Kérelmező mindezekre tekintettel kérte a Hatóságot, hogy folytassa le az adatvédelmi hatósági eljárást, és jogsértés esetén alkalmazza a szükséges intézkedést a Bankkal szemben, továbbá rendelje el, hogy a Társaság törölje személyes adatait és tiltsa meg a Társaságnak a további adatkezelést.

I.2. A Hatóság az eljárás során a tényállás tisztázása érdekében megkereste a Bankot: a Hatóság felhívására a Bank arról nyilatkozott, hogy a követelés érvényesítése érdekében történt az engedményezés, amelynek során a Kérelmező személyes adatait továbbították a Társaság részére.

A Hatóság felhívta a Bankot, nyilatkozzon arról, hogy a Kérelmező mely személyes adatait továbbította a Társaság részére. A Bank megküldte a Hatóságnak a 2018. június 25. napján kelt levél másolatát, amelyben értesítette a Kérelmezőt az engedményezésről, valamint a [...] számú kölcsönszerződés másolatát, amelyet az engedményezés során továbbított a Társaságnak, azaz az engedményesnek. A Bank ezen felül megküldte a Kérelmezővel folytatott levelezést, a követelés engedményezésére vonatkozó szerződést és annak mellékletét, a gépjármű vásárlási kölcsönhöz tartozó általános szerződési feltételeket (a továbbiakban: ÁSZF), valamint a 2007-es dátummal ellátott adatvédelmi ügyféltájékoztatót. A Bank megküldte a 2018. június 25. napján kelt „követelés engedményezésére vonatkozó szerződés (2018. II. negyedév II.1. csomag) a [...] és a [...] között” elnevezésű dokumentumot (a továbbiakban: csomag, amely csomag 1. számú mellékletében volt megtalálható, hogy a Bank a Kérelmezővel együtt több, mint ötven személy követelését engedményezte a Társaságra.

A Bank előadta továbbá, hogy álláspontja szerint az engedményezés során a követelés jogutódjává a Társaság vált, aki az adatkezelés tekintetében is a Bank helyébe lépett, ezért az adatkezeléssel kapcsolatos kötelezettségek az engedményezést követően a Társaságot terhelik. A Bank ezért kezelte a Kérelmező hozzá érkezett levelét fogyasztóvédelmi panaszként, és ezért kerülhetett arra sor, hogy mind a 2018. november 21-én, mind december 27-én kelt válaszlevélben a Bank kizárólag az ÁSZF – engedményezést megengedő – 14.1. pontjára hivatkozott.

A Hatóság az eljárás során tájékoztatta a Bankot arról, hogy a bizonyítási eljárás befejeződött, és amennyiben nyilatkozattételi jogával élni kíván, azt a végzésben tűzött határidőn belül megteheti. A Bank további bizonyítási indítványt, illetve nyilatkozatot nem terjesztett elő.

I.3. A Hatóság ezt követően – NAIH/2020/3475/6. számú végzésében – ügyfélként bevonta a Társaságot az eljárásba. A Társaság úgy nyilatkozott, hogy a Kérelmező személyes adatait a Bankkal 2018. június 25-én megkötött engedményezési szerződés keretében szerezte meg: a fennálló követelés a [...] számú kölcsönszerződésből eredt.

A Társaság nyilatkozott arról, hogy a Kérelmezőnek a kölcsönszerződésben szereplő személyes adatait kezeli, mely szerződést a Bank adta át a Társaságnak a követelés engedményezése során. A Társaság ezen állításának igazolásaként megküldte a birtokában lévő dokumentumokat: a kölcsönszerződés másolatát, a finanszírozási kérelem másolatát, valamint a [...] sz. szerződéshez készült gépjármű átadás-átvételi jegyzőkönyv (a továbbiakban: átadás-átvételi jegyzőkönyv) másolatát, illetve az engedményezésről szóló értesítést. A kölcsönszerződés egy 2008. május 14-én kelt, a Bank és a Kérelmező által aláírt dokumentum, melynek hat melléklete van: az üzletszabályzat általános része, az ÁSZF, a törlesztési ütemezés, az átadás-átvételi jegyzőkönyv, a Pmt. tényleges tulajdonosi nyilatkozat, valamint az adatvédelmi ügyféltájékoztató.

Az átadott finanszírozási kérelem tartalmazza a Kérelmező nevét, születési helyét és idejét, anyja nevét, telefonszámát, személyazonosító igazolványszámát, lakcímet azonosító igazolványának számát, állandó lakcímét, lakcímre való bejelentkezésének idejét, állampolgárságát, az arra vonatkozó információt, hogy nem házas, hogy nyugdíjas, a nyugdíjra való jogosultság kezdetét, rendszeres nettó jövedelmét, a közös háztartásban élő keresők számát, rezsiköltség és a rezsiköltség feletti kötelezettség összegét, legmagasabb iskolai végzettségét, a gépjármű adatait, a kölcsön és az önerő összegét, a díjfizetés módját, havi törlesztőrészlet összegét, valamint a teljes hiteldíj mutatót.

A Hatóság az eljárás során tájékoztatta a Társaságot arról, hogy a bizonyítási eljárás befejeződött, és amennyiben nyilatkozattételi jogával élni kíván, azt a végzésben tűzött határidőn belül megteheti. A Társaság ekkor – ismételten – arról nyilatkozott, hogy ő egy MNB engedéllyel rendelkező követelészvásárlással foglalkozó társaság, ennek alátámasztásául megküldte az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet [...] ügyiratszámú, [...] számú határozatát (a továbbiakban: működési engedély).

A Hatóság ekkor észlelte, hogy a működési engedély szerint a Társaság követelészvásárlást, valamint egyéb pénzügyi tevékenységet végezhet, az engedély 2. pontja szerint a Társaság a számára engedélyezett tevékenységeket [...] megye közigazgatási területén belül végezheti. A Kérelmező – aki élt iratbetekintési jogával – az eljárás iratanyagát megtekintve kifejezetten hivatkozott arra, hogy bár az engedély szerint a Társaság [...] megyén belül folytathatna követelészvásárlási tevékenységet, az ő követelését is megvásárolta, pedig ő [...] lakos.

I.4. A Hatóság az eljárás során megkereste a Magyar Nemzeti Bankot (a továbbiakban: MNB) annak érdekében, hogy tájékoztassa a Hatóságot arról, hogy a Társaság működési területére – így kifejezetten követelészvásárlási tevékenységére – vonatkozik-e bármilyen korlátozás.

Az MNB arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy az 1998-ban kiadott működési engedély a Társaság működési területét [...] megye közigazgatási területében határozta meg, melyre a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: régi Hpt.) biztosított lehetőséget.

Az MNB tájékoztatása szerint a Társaságtól erre irányuló kérelem nem érkezett az MNB-hez, a területi korlátozás feloldására az engedély kiadása óta nem került sor, ezért a Társaság a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) alapján továbbra is [...] megye közigazgatási területére korlátozva folytathatja üzletszerűen a követelészvásárlási tevékenységet.

II. Alkalmazott jogszabályi rendelkezések

A természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2016/679 rendelet (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet) 2. cikk (1) bekezdése alapján az általános adatvédelmi rendeletet kell alkalmazni a személyes adatok részben vagy egészben automatizált módon történő kezelésére, valamint azoknak a személyes adatoknak a nem automatizált módon történő kezelésére, amelyek valamely nyilvántartási rendszer részét képezik, vagy amelyeket egy nyilvántartási rendszer részévé kívánnak tenni. Az általános adatvédelmi rendelet hatálya alá tartozó adatkezelésre az Infotv. 2. § (2) bekezdése szerint az általános adatvédelmi rendeletet az ott megjelölt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

Az Infotv. 60. § (1) bekezdése szerint a személyes adatok védelméhez való jog érvényesülése érdekében a Hatóság az érintett erre irányuló kérelmére adatvédelmi hatósági eljárást indít.

Az általános adatvédelmi rendelet eltérő rendelkezése hiányában a kérelemre indult adatvédelmi hatósági eljárásra az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell alkalmazni az Infotv.-ben meghatározott eltérésekkel.

Az általános adatvédelmi rendelet 2. cikk (1) bekezdése alapján e rendeletet kell alkalmazni a személyes adatok részben vagy egészben automatizált módon történő kezelésére, valamint azoknak a személyes adatoknak a nem automatizált módon történő kezelésére, amelyek valamely nyilvántartási rendszer részét képezik, vagy amelyeket egy nyilvántartási rendszer részévé kívánnak tenni.

A GDPR 5. cikk (1) bekezdés a) pontja alapján a személyes adatok kezelését jogszerűen és tisztességesen, valamint az érintett számára átlátható módon kell végezni („jogszerűség, tisztességes eljárás és átláthatóság”).

A GDPR 5. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján a személyes adatok gyűjtése csak meghatározott, egyértelmű és jogszerű célból történjen, és azokat ne kezeljék ezekkel a célokkal össze nem egyeztethető módon; a 89. cikk (1) bekezdésének megfelelően nem minősül az eredeti céllal össze nem egyeztethetőnek a közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból történő további adatkezelés („célhoz kötöttség”).

A GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pontja alapján a személyes adatok az adatkezelés céljai szempontjából megfelelőek és relevánsak kell, hogy legyenek, és a szükségesre kell korlátozódniuk („adattakarékosság”).

Az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdése alapján személyes adatok kezelése kizárólag akkor és annyiban jogszerű, amennyiben legalább az alábbiak egyike teljesül:

- a) az érintett hozzájárulását adta személyes adatainak egy vagy több konkrét célból történő kezeléséhez;
- b) az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, amelyben az érintett az egyik fél, vagy az a szerződés megkötését megelőzően az érintett kérésére történő lépések megtételéhez szükséges;
- c) az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges;
- d) az adatkezelés az érintett vagy egy másik természetes személy létfontosságú érdekeinek védelme miatt szükséges;
- e) az adatkezelés közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához szükséges;
- f) az adatkezelés az adatkezelő vagy egy harmadik fél jogos érdekeinek érvényesítéséhez szükséges, kivéve, ha ezen érdekekkel szemben elsőbbséget élveznek az érintett olyan érdekei vagy alapvető jogai és szabadságai, amelyek személyes adatok védelmét teszik szükségessé, különösen, ha az érintett gyermek.

A GDPR 12. cikk (3) bekezdése alapján az adatkezelő indokolatlan késedelem nélkül, de mindenféleképpen a kérelem beérkezésétől számított egy hónapon belül tájékoztatja az érintettet a 15–22. cikk szerinti kérelem nyomán hozott intézkedésekről. Szükség esetén, figyelembe véve a kérelem összetettségét és a kérelmek számát, ez a határidő további két hónappal meghosszabbítható. A határidő meghosszabbításáról az adatkezelő a késedelem okainak megjelölésével a kérelem kézhezvételétől számított egy hónapon belül tájékoztatja az érintettet. Ha az érintett elektronikus úton nyújtotta be a kérelmet, a tájékoztatást lehetőség szerint elektronikus úton kell megadni, kivéve, ha az érintett azt másként kéri.

A GDPR 15. cikk (1) bekezdése alapján az érintett jogosult arra, hogy az adatkezelőtől visszajelzést kapjon arra vonatkozóan, hogy személyes adatainak kezelése folyamatban van-e, és ha ilyen adatkezelés folyamatban van, jogosult arra, hogy a személyes adatokhoz és az adatkezelésre vonatkozó legfontosabb információkhoz hozzáférést kapjon.

A GDPR 21. cikk (1) bekezdése alapján az érintett jogosult arra, hogy a saját helyzetével kapcsolatos okokból bármikor tiltakozzon személyes adatainak a 6. cikk (1) bekezdésének e) vagy f) pontján alapuló kezelése ellen, ideértve az említett rendelkezéseken alapuló profilalkotást is. Ebben az esetben az adatkezelő a személyes adatokat nem kezelheti tovább, kivéve, ha az adatkezelő bizonyítja, hogy az adatkezelést olyan kényszerítő erejű jogos okok indokolják, amelyek elsőbbséget élveznek az érintett érdekeivel, jogaival és szabadságaival szemben, vagy amelyek jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez vagy védelméhez kapcsolódnak.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013 évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 6:193. § (1) bekezdése alapján a jogosult a kötelezettel szembeni követelését másra ruházhatja át.

A Ptk. 6:193. § (2) bekezdése értelmében az engedményezés az engedményező és az engedményes szerződése, amellyel az engedményes az engedményező helyébe lép.

A Ptk. 6:196. § alapján az engedményező köteles az engedményest a követelés érvényesítéséhez szükséges tájékoztatással ellátni, és köteles a birtokában lévő, a követelés fennállását bizonyító okiratokat az engedményesnek átadni.

A régi Hpt. 140. § szerint a Felügyelet a 3. §-ban és a 14-16. §-ban meghatározott engedélyt határozott időre, feltételhez kötötten, valamint korlátozott tevékenységi körrel, területi korlátozással, a pénzügyi szolgáltatási tevékenységen belül pedig üzletági vagy termékkorlátozással is megadhatja.

A Hpt. 3. § (1) bekezdés l) pontja alapján a pénzügyi szolgáltatás a következő tevékenységek üzletszerű végzése forintban, devizában vagy valutában: követelésvásárlási tevékenység.

A Hpt. 99. § (1) bekezdése szerint a hitelintézet a kihelyezésről történő döntés előtt meggyőződik a szükséges fedezetek, biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről. A döntés alapjául szolgáló iratokat az ügyletre vonatkozó szerződéshez és a leszámított váltóhoz csatolja.

A Hpt. 99. § (3) bekezdése szerint a kockázatvállalást tartalmazó szerződés tartama alatt a hitelintézet rendszeresen figyelemmel kíséri és dokumentálja a szerződésben foglalt feltételek megvalósulását, beleértve az ügyfél pénzügyi, gazdasági helyzetének alakulását és az (1) bekezdésben foglaltakat.

A Hpt. 292. § (1) bekezdése szerint e törvény hatálybalépésekor hitel- és pénzkölcsönnyújtási tevékenysége keretében követelésnek - a kötelezett kockázatának átvállalásával vagy anélkül történő - megszerzésére, megelőlegezésére, valamint leszámítolására engedéllyel rendelkező pénzügyi intézmény a 3. § (1) bekezdés l) pontjában foglalt tevékenység végzésére külön engedélyezés nélkül a továbbiakban is jogosult.

A Hpt. 161. § (1) bekezdés c) pontja alapján banktitok kiadható harmadik személynek, ha a pénzügyi intézmény érdeke ezt az ügyféllel szemben fennálló követelése eladásához vagy lejárt követelése érvényesítéséhez szükségessé teszi.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 166. § (1) bekezdése alapján számviteli bizonylat minden olyan a gazdálkodó által kiállított, készített, illetve a gazdálkodóval üzleti vagy egyéb kapcsolatban álló természetes személy vagy más gazdálkodó által kiállított, készített okmány (számla, szerződés, megállapodás, kimutatás, hitelintézeti bizonylat, bankkivonat, jogszabályi rendelkezés, egyéb ilyennek minősíthető irat) - függetlenül annak nyomdai vagy egyéb előállítási módjától -, amely a gazdasági esemény számviteli elszámolását (nyilvántartását) támasztja alá.

Az Sztv. 169. § (1) bekezdése alapján a gazdálkodó az üzleti évről készített beszámolót, az üzleti jelentést, valamint az azokat alátámasztó leltárt, értékelést, főkönyvi kivonatot, továbbá a naplófőkönyvet, vagy más, a törvény követelményeinek megfelelő nyilvántartást olvasható formában legalább 8 évig köteles megőrizni.

Az Sztv. (2) bekezdése alapján a könyvviteli elszámolást közvetlenül és közvetetten alátámasztó számviteli bizonylatot (ideértve a főkönyvi számlákat, az analitikus, illetve részletező nyilvántartásokat is), legalább 8 évig kell olvasható formában, a könyvelési feljegyzések hivatkozása alapján visszakereshető módon megőrizni.

III. Döntés

A Kérelmező a követelés fennállását nem vitatja, nem az engedményezés megtörténtét kifogásolja, hanem azt, hogy személyes adatait átadták a Társaság részére. Szerinte az adatátadás volt jogszerűtlen, mert a hozzájárulása nélkül került rá sor, ezért kérelmezte a Hatóságtól, hogy a Bankot marasztalja el és a Társaság számára tiltsa meg az adatkezelést, valamint rendelje el a személyes adatai törlését.

A Hatóság az eljárás során – az MNB tájékoztatása, valamint a Társaság, illetve az MNB által is megküldött működési engedélyen szereplő információk alapján – szembesült azzal a ténnyel, hogy a

Társaság annak ellenére vásárolta meg és kísérelte meg behajtani a szolnoki lakóhellyel rendelkező Kérelmező követelését, hogy egyébként kizárólag [...] megye közigazgatási területén folytathatna követelészvásárlási tevékenységet. A Kérelmező álláspontja szerint ebből is az következik, hogy a Társaságnak nem volt jogalapja személyes adatainak átvételéhez.

Annak megítélése, hogy a Társaság a Kérelmező tartozását érintően jogosult-e követelészvásárlási és behajtási tevékenység végzésére, illetve rendelkezik-e a megfelelő engedélyekkel, nem tartozik a Hatóság hatáskörébe, erre vonatkozó megállapítást a Hatóság nem jogosult tenni, mivel a hitelintézetek, pénzügyi vállalkozások feletti felügyeletet 2013-ig a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete, azóta pedig az MNB látja el. Így nem adatvédelmi kérdés, hanem az MNB hatáskörébe tartozik annak megítélése, hogy a Társaság működése jogellenes volt-e, amikor [...] megye közigazgatási területén kívül is követelészvásárlási tevékenységet folytatott. A Hatóság erre tekintettel jelzéssel él az MNB felé.

A Hatóság a jelen eljárásban az engedményezési szerződés jogszerűségét sem vizsgálta, mert ennek megítélése az Infotv. 38. § (2)-(2a) bekezdései alapján nem tartozik a hatáskörébe. Egy megkötött szerződés érvényessége, jogszerűsége olyan kérdés, melynek eldöntése polgári bíróság hatáskörébe tartozik. A Kérelmező az eljárás során nem csatolt be olyan jogerős bírósági döntést, mely bizonyítaná az engedményezési szerződés érvénytelenségét.

Az engedményezés eredményeként a Társaság olyan követelést tart nyilván a Kérelmezővel szemben, melynek fennállását a Kérelmező sem vitatja, így a Társaságnak elvileg jogos érdeke fűződhet a követeléssel összefüggésben a Kérelmező személyes adatainak kezeléséhez.

Fentiekre figyelemmel a Kérelmezőnek a személyes adatai törlésére, illetve az adatok további kezelésének megtiltására vonatkozó kérelme megítéléséhez mindenekelőtt azt kellett a Hatóságnak vizsgálnia, hogy a törlésnek a GDPR 17. cikkében foglalt feltételei teljesülnek-e, azaz, hogy az adatok kezelése megfelelő céllal és a GDPR szerinti valamely megfelelő jogalap alapján történik-e, illetve – ha az adatkezelésnek nem lenne megfelelő jogalapja – azt, hogy nem áll-e fenn a 17. cikk (3) bekezdése szerinti kivételi esetek valamelyike.

III.1. Az adatok továbbításának jogalapja (a Bank adatkezelésének megítélése)

A Kérelmező álláspontja szerint az engedményezés során a Bank jogellenesen továbbította személyes adatait a Társaság részére. A Kérelmező álláspontja szerint ugyanis az adattovábbításra kizárólag hozzájárulása alapján kerülhetett volna sor, ennek hiányában az adatkezelés megítélése szerint jogellenes, mert az a GDPR 6. cikk (1) bekezdés a) pontját, valamint az Infotv. 5. § (1) bekezdés b) pontját sérti.

A Kérelmező álláspontjával ellentétben egy a Bank és a Társaság által 2018. 06. 25-én kötött engedményezési szerződés keretében végrehajtott adatátadás nemcsak jogi kötelezettség (törvényi felhatalmazás) alapján vagy az érintett hozzájárulásának birtokában lehet jogszerű, hanem a GDPR 6. cikk (1) bekezdésében foglalt egyéb esetekben is.

A Bank nyilatkozata szerint a Kérelmező személyes adatai továbbításának jogalapját a Ptk. engedményezési szabályai és a Hpt. 161. § (1) bekezdés c) pontja képezte.

A Hatóság megállapítása szerint a Hpt. 161. § (1) bekezdés c) pontja nem tekinthető a személyes adatok továbbítására vonatkozó önálló jogalappal, tekintettel arra, hogy e jogszabályi rendelkezés nem kötelező adatkezelést tartalmaz, csupán lehetőséget biztosít a pénzügyi intézménynek arra, hogy banktitkot adjon ki harmadik személy részére, ha érdeke ezt az ügyféllel szemben fennálló követelése eladásához vagy lejárt követelése érvényesítéséhez szükségessé teszi. Ez azonban nem minősül olyan jogi kötelezettségnek, amely önálló jogalapot teremtene, mivel ahhoz az Infotv. 5. § (3) bekezdésére tekintettel a jogszabálynak rendeznie kellene az adatkezelés körülményeit is. Ehelyett a Hpt. 161. § (1) bekezdés c) pontja a jogos érdeken alapuló adatkezelésnél az adatkezelői jogos érdek, illetve az adatkezelés céljának meghatározását jelenti, melyhez az adatkezelőnek szükséges elvégeznie az

érdekmérlegelés további lépéseit is. Mindebből következően tehát a Bank által hivatkozott jogszabályi rendelkezések nem minősülnek a Kérelmező személyes adatai továbbítása megfelelő jogalapjának.

A Ptk. Bank által hivatkozott 6:193. §-a az engedményezés fogalmát tartalmazza, mely az adattovábbítás jogalapjaként nem értelmezhető. A Ptk. 6:196. §-a értelmében azonban az engedményező köteles a birtokában lévő, a követelés fennállását bizonyító – az adós személyes adatait tartalmazó – okiratokat az engedményesnek átadni.

III.1.1. A Kérelmező személyes adatait tartalmazó kölcsönszerződés és az átadás-átvételi jegyzőkönyv átadása

A Hatóság megállapította, hogy ugyan a Bank a Kérelmezőnek írt leveleiben és az eljárás során a Kérelmező személyes adatai kezelésének jogalapjaként nem hivatkozott a GDPR 6. cikk (1) bekezdésének f) pontjára, ez azonban nem jelenti azt, hogy a Kérelmező személyes adatainak továbbítására semmiféle jogalapja nem volt, mivel jogszabály által lehetővé tett engedményezési tevékenysége keretében került rá sor, valamint a követelése engedményezéséhez fűződő jogos érdekének fennállta a jogi szabályozásból adódóan megállapítható.

Fentiekre tekintettel a Banknak a Kérelmezővel kötött kölcsönszerződés és az abban megadott személyes adatok átadásához fűződő jogos érdekének fennállta a jogi szabályozásból adódóan megállapítható. Mivel a kölcsönszerződés tartalma szerint a Kérelmező – a kölcsönszerződésből eredő mindenkorli fizetési kötelezettsége biztosítására – vételi jogot alapított a Bank részére a szerződés tárgyát képező gépjárművön, így a Ptk. fenti rendelkezése alapján az adatátadáshoz fűződő jogos érdek fennállása a szerződés mellékletét képező átadás-átvételi jegyzőkönyv tekintetében is megállapítható.

Fentiekre való tekintettel a Bank a Kérelmező tartozásának behajtásához szükséges személyes adatoknak a Társaság részére történt átadásával nem sértette meg a GDPR 6. cikk (1) bekezdését és 5. cikk (1) bekezdésének b) pontját sem.

Azonban az elszámoltathatóság elve alapján az adatkezelőknek az adatkezelés teljes folyamata során úgy kell megvalósítaniuk az adatkezelési műveleteket, hogy képesek legyenek az adatvédelmi szabályoknak való megfelelés bizonyítására. Az elszámoltathatóság elve tehát nem csak általában, folyamat szinten értelmezhető, az valamennyi konkrét adatkezelési tevékenység, egy konkrét érintett személyes adatai kezelésének vonatkozásában is érvényesül. Mivel a Kérelmezett az adatkezelése megfelelő jogalapját nem tudta megnevezni, ezért megsértette a GDPR 5. cikk (2) bekezdése szerinti elszámoltathatóság elvét.

III.1.2. A Kérelmező személyes adatait tartalmazó finanszírozási kérelem átadása

Az engedményezés során átadott finanszírozási kérelem tartalmazza a Kérelmező nevét, születési helyét és idejét, anyja nevét, telefonszámát, személyazonosító igazolványszámát, lakcímet azonosító igazolványának számát, állandó lakcímét, lakcímre való bejelentkezésének idejét, állampolgárságát, az arra vonatkozó információt, hogy nem házas, hogy nyugdíjas, a nyugdíjra való jogosultság kezdetét, rendszeres nettó jövedelmét, a közös háztartásban élő keresők számát, rezsiköltség és a rezsiköltség feletti kötelezettség összegét, legmagasabb iskolai végzettségét, a gépjármű adatait, a kölcsön és az önerő összegét, a díjfizetés módját, havi törlesztőrészlet összegét, valamint a teljes hiteldíj mutatót.

A Hpt. 99. § (3) bekezdése a hitelintézetek számára írja elő kötelezően az ún. hitel utógondozás, adóskövetés végzését. E kötelezettsége szerint a hitelintézet nem csupán a kihelyezés időtartama előtt köteles vizsgálni a kockázatok alakulását, hanem a kockázatvállalást tartalmazó szerződések időtartama alatt is folyamatosan ellenőriznie kell a kockázatvállaláshoz kapcsolódó kockázatok mértékét. A hitel utógondozás, az adóskövetés során dokumentálnia kell a szerződésben foglalt feltételek megvalósulását, beleértve az ügyfél pénzügyi, gazdasági helyzetének alakulását is.

Azonban a Hpt. 99. § (3) bekezdése nem vonatkoztatható az engedményezési szerződésekre sem tárgyuk miatt (a követeléskezelés csak kapcsolódik a kockázatvállalást tartalmazó szerződéshez, de még engedményezés esetén sem válik azzal azonossá), sem pedig azért, mert a Hpt. hivatkozott rendelkezése nem a követeléskezelő cégeket, hanem a hitelintézeteket jogosítja fel adóskövetésre.

Emellett az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdésének c) pontja alapján a követeléskezeléssel foglalkozó cégek adatkezelése tekintetében csak a követelés érvényesítéséhez szükséges mértékben kezelhetőek személyes adatok. Ennek megfelelően az adós hitelfelvételkor fennállt jövedelmi viszonyaira vonatkozó adatok átadása szükségtelen, hiszen a követelés behajtásának eredményessége értelemszerűen az adós jelenlegi vagyoni, jövedelmi viszonyai alapján ítéltető meg. Így ezeknek az adatoknak az engedményes által történő kezelése a készletre történő adatgyűjtés tilalmába ütközik.

Tehát a Bank az engedményezés során annak ellenére adta át a Kérelmező finanszírozási kérelmét is a Társaságnak, hogy az nem minősül a követelés fennállását bizonyító okiratnak, illetve az a követelés érvényesítéséhez nem szükséges. A Hatóság álláspontja szerint ugyanis a finanszírozási kérelem nem azt a célt szolgálja, hogy bizonyítsa a követelés fennállását, illetve arra nem is alkalmas, ugyanis annak célja az, hogy a Kérelmező igazolja a Banknak, hogyha az kölcsönt nyújt részére, ő a kapott kölcsönt és annak járulékait vissza tudja majd fizetni, mert anyagi helyzete ezt lehetővé teszi.

Bár a finanszírozási kérelem tartalmaz olyan személyes adatokat (a Kérelmező természetes személyazonosító adatait, elérhetőségét), melyek a követelés érvényesítéséhez szükségesek lehetnek, azonban ezen adatokat tartalmazza a szintén továbbított kölcsönszerződés is, így a finanszírozási kérelem továbbítása nem szükséges a Társaságnak ahhoz, hogy a megvásárolt követelést érvényesítse, mert az ahhoz szükséges adatkörrel enélkül is rendelkezik.

A Hatóság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy a Bank megsértette a célhoz kötöttség és az adattakarékosság elvét, amikor a Társaság részére továbbította a Kérelmező finanszírozási kérelmét, így az adattovábbítás a GDPR 5. cikk (1) bekezdés b) és c) pontjaiba ütközött.

III.2. A továbbított adatok kezelése (a Társaság adatkezelésének megítélése)

A Társaság – a Hatóság kifejezetten erre irányuló kérdése ellenére – nem nyilatkozott arról, hogy a Kérelmező személyes adatait milyen célból és milyen jogalap alapján kezeli, pusztán arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy a Kérelmező kölcsönszerződésben szereplő személyes adatait kezeli, mely adatokat a Bank részére a követelés engedményezése során adott át.

A Társaság a követelés behajtása céljából saját érdekében és saját javára jár el, hiszen az engedményezéssel ő vált a követelés jogosultjává, és a követelés érvényesítése, az adós teljesítésre bírása, valamint az ennek érdekében végzett adatkezelés az ő jogos érdekét szolgálja.

Tehát a Társaság a követelés érvényesítéséhez, valamint az ehhez szükséges adatok kezeléséhez fűződő jogos érdekének vizsgálatát követően a jogos érdek jogalapra alapíthatta volna a személyes adatok kezelését. A Társaság azonban kifejezetten nem nyilatkozott arról, hogy erre a jogalapra helyezte az adatkezelését, a GDPR. 5. cikk (2) bekezdése alapján nem tudta igazolni, hogy adatkezelése jogszerű, átlátható és az adatkezeléshez megfelelő jogalappal rendelkezik.

A Hatóság a Kérelmezett mérlegelésének hiányában nem foglalhatott állást, hogy a követeléskezelési célú adatkezeléshez fűződő jogos érdeke a Kérelmezettnek a konkrét esetben ténylegesen fennáll-e.

A Hatóság rámutat, hogy az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (2) bekezdés szerinti, lényegében az adatkezelő objektív felelősségét és fokozott gondossági követelményét megfogalmazó elszámoltathatóság alapvető követelményéből fakadóan a Társaságnak mint adatkezelőnek tudnia kell igazolni, hogy az adatkezelés jogszerűségének feltételei – az adatkezelés kezdetétől – folyamatosan fennállnak.

Az adatkezelő csak akkor bízhat alappal abban, hogy minden tekintetben megfelel az adatkezelés jogi

követelményeinek, ha ezen igazolási kötelezettségének eleget is tud tenni, és a Hatóság, eljáró bíróság, illetve az érintett számára is tételesen, kellő bizonyosságot nyújtó módon be tudja mutatni e feltételek fennálltát. Ebből következik, hogy ha az adatkezelő nem bizonyítja, hogy az érintett által kifogásolt adatkezelése a vizsgált időszakban megfelelt volna az adatvédelmi követelményeknek, nem tesz eleget az elszámoltathatóság alapelvi követelményének, megsértve ezzel az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (2) bekezdését.

III.3. A Kérelmező – Hatóság felé megfogalmazott – adattörlési kérelme

A Kérelmező kérelmezte a Hatóságtól, hogy a Társaság számára tiltsa meg az adatkezelést és rendelje el a személyes adatai törlését.

III.3.1. A Bank és a Társaság között létrejött engedményezési szerződés és a Kérelmező engedményezés keretében átvett személyes adatait tartalmazó kölcsönszerződés, illetve annak melléklete számviteli bizonylatnak minősül, amelyet a Társaságnak az Sztv. előírásai szerint nyolc évig meg kell őriznie.

A Hatóság a rendelkezésre álló adatok alapján azt is megállapította, hogy a Társaság által követeléskezelési célból kezelt személyes adatok köre megegyezik, illetve átfedésben van ezen számviteli bizonylatok által is tartalmazott személyes adatokkal. A számviteli bizonylatokban található személyes adatok kezelésének jogalapja az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés c) pontja, így azok számviteli célú további megőrzése, kezelése az érintett adattörlési kérelme ellenére jogszerűnek tekinthető.

A fentiek alapján a GDPR 17. cikk (3) bekezdésének b) pontjával összhangban - a finanszírozási kérelem kivételével - elutasítja a Kérelmező kérelmének azon részét, hogy kötelezze a Társaságot a személyes adatai törlésére és tiltsa meg ezen adatok kezelését.

III.3.2. A Hatóság – a III.1.2. pontban – megállapította, hogy a Bank megsértette a célhoz kötöttség és az adattakarékosság elvét, amikor a Társaság részére továbbította a Kérelmező finanszírozási kérelmét, így az adattovábbítás a GDPR 5. cikk (1) bekezdés b) és c) pontjaiba ütközött.

Fentiekből következik, hogy a finanszírozási kérelmet a Társaság anélkül tárolja, hogy a követelés érvényesítéséhez az abban szereplő személyes adatok bármilyen módon való kezelésére szüksége lenne, ezért a finanszírozási kérelem tárolása a GDPR 5. cikk (1) bekezdés b) és c) pontjába ütközik.

A Társaság a finanszírozási kérelem kezelésére vonatkozóan GDPR 6. cikk (1) bekezdés a)-f) pontjaiban meghatározott jogalapok egyikét sem igazolta, ezért a Hatóság – a Kérelmező kérelmének helyt adva – a GDPR 17. cikk (1) bekezdés d) pontja alapján – kötelezte a Társaságot, hogy törölje a Kérelmező finanszírozási kérelmét.

III.4. A Kérelmező érintetti kérelmeinek kezelése (a Bank által)

A Bank annak ellenére minősítette a Kérelmező kétszer is előterjesztett kérelmét fogyasztóvédelmi panasznak, hogy a Kérelmező már a 2018. november 13-ai levelében is hivatkozott a GDPR, valamint az Infotv. rendelkezéseire, a 2018. december 11-ei levelében azonban kifejezetten megnevezte, hogy kérelme egy adatvédelmi tárgyú kérelem, amire választ a GDPR és az Infotv. – és nem az ÁSZF és az Üzletszabályzat – alapján szeretne kapni, illetve tájékoztatta a Bankot arról is, hogy mivel adatvédelmi kérelmet terjesztett elő, a válasszal való elégedetlensége esetén nem a Bank által megnevezett felügyeleti szervekhez, hanem a Hatósághoz fog fordulni. A Bank tehát a Kérelmező kifejezetten erre irányuló kérése ellenére nem az adatvédelmi jogszabályok alapján bírálta el a kétszer is előterjesztett kérelmet.

a) A Bank ezen egyértelmű „kitanítást” követően sem ismerte fel, hogy a Kérelmező hozzáférési kérelmet terjesztett elő, amiben előadja, hogy szerinte a követelések engedményezése során megvalósult adattovábbításra a GDPR-ban felsorolt lehetséges jogalapok közül egyedül az a) pont alapján, azaz hozzájárulása esetén kerülhetett volna sor jogszerűen.

Bár a Bank a Kérelmezőnek határidőn belül választ adott, a Kérelmező felvetésére érdemben nem reagált, hiszen nem tájékoztatta őt arról, hogy az adattovábbítás hozzájárulása hiányában is jogszerű volt, hiszen arra a GDPR 6. cikk (1) bekezdés f) pontja alapján került sor. A Bank nem pusztán a jogos érdek jogalapról való tájékoztatást mulasztotta el, hanem adatvédelmi szempontból releváns választ egyáltalán nem adott a Kérelmezőnek.

A Hatóság nem fogadta el a Bank azon érvelését, hogy a Kérelmező kérelmét azért kezelték fogyasztóvédelmi panaszként, mert az engedményezés során a követelés jogutódjává a Társaság vált, aki az adatkezelés tekintetében is a Bank helyébe lépett, ezért az adatkezeléssel kapcsolatos kötelezettségek az engedményezést követően a Társaságot terhelik.

A Hatóság először is megjegyzi, hogy bár a követelés érvényesítése tekintetében a Társaság a Bank jogutódjává vált, ez nem jelenti azt, hogy a Kérelmező személyes adatainak kezelője innentől kizárólag a Társaság lesz. Amennyiben a Bank a Kérelmező személyes adatait – pl. a vele kötött kölcsönszerződést – az ágazati jogszabályoknak (így pl. Sztv. rendelkezéseinek) való megfelelés érdekében továbbra is tárolja, úgy a Bank továbbra is – az engedményezés után is – adatkezelőnek minősül, mert továbbra is kezeli a Kérelmező személyes adatait, csak már nem abból a célból, hogy a vele szemben fennálló követelést érvényesítse. Azzal, hogy az engedményezés során a Kérelmező adatait tartalmazó kölcsönszerződést is továbbította a Társaság részére, adatkezelői minősége nem szűnt meg, hanem a Társaság is adatkezelővé vált.

Mind a Bank, mind a Társaság önálló adatkezelő, akik az engedményezést követően eltérő jogalap alapján, eltérő célból, esetleg eltérő körre kiterjedően kezelik a Kérelmező személyes adatait – így a Bank is és a Társaság is köteles megválaszolni a hozzáférési kérelmet, ha az az ő kezelésében lévő személyes adatokra vonatkozik.

A Kérelmező nem arról érdeklődött, hogy a Társaság miért kezeli az engedményezést követően az ő személyes adatait, hanem azt jelezte, hogy szerinte a Bank eleve nem adhatta volna át az adatokat a Társaság részére. Mivel az adattovábbítási műveletet a Bank vitte véghez, így ő felelős az adatok átadásának jogszerűségéért, adatkezelőként az ő feladata lett volna tájékoztatni a Kérelmezőt a kérelmében felvetett kérdésekről.

Bár a GDPR 15. cikk (1) bekezdése kifejezetten nem sorolja fel, hogy az adatkezelés jogalapjáról is tájékoztatni kell az érintettet az erre irányuló kérése esetén, a GDPR 5. cikk (1) bekezdés a) pontja szerinti átláthatóság elvéből következik, hogy a hozzáférési jog a személyes adatok kezelésével kapcsolatos valamennyi lényeges körülményre kiterjed, így az adatkezelés jogalapjáról való informálódásra is.

A Hatóság a fentiek alapján megállapította, hogy a Bank megsértette a Kérelmező hozzáférési jogát, amikor nem adott részére tájékoztatást arról, hogy személyes adatainak átadására nem hozzájárulása, hanem a jogos érdek jogalap alapján került sor. A Bank adatkezelése ezáltal a GDPR 15. cikkét sértette.

b) A Kérelmező továbbá így fogalmazott: „A jogsértés miatt tiltakozással élek és kérem a jogsértés megszüntetését”.

A GDPR 21. cikk (1) bekezdése alapján az érintett jogosult arra, hogy a saját helyzetével kapcsolatos okokból bármikor tiltakozzon személyes adatainak a 6. cikk (1) bekezdésének f) pontján alapuló kezelése ellen. Ebben az esetben az adatkezelő a személyes adatokat nem kezelheti tovább, kivéve, ha az adatkezelő bizonyítja, hogy az adatkezelést olyan kényszerítő erejű jogos okok indokolják, amelyek elsőbbséget élveznek az érintett érdekeivel, jogaival és szabadságaival szemben, vagy amelyek jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez vagy védelméhez kapcsolódnak.

A Bank ez alapján köteles lett volna érdemben megvizsgálni a Kérelmező tiltakozását, és levezetni neki, hogy miért áll a Bank érdekében, hogy a követelést engedményezze és személyes adatait átadja a

Társaság részére, és ezen érdekek miatt előzik meg a Kérelmező személyes adatai védelméhez fűződő jogát.

A Banknak válaszlevelében arról kellett volna tájékoztatást adni, hogy a fentieket mérlegelve milyen indokok alapján tagadja meg a Kérelmező tiltakozáshoz való jogának teljesítését.

A Bank a Kérelmező tiltakozási kérelmére semmilyen módon nem reagált, így a Hatóság megállapította, hogy a Bank megsértette a Kérelmező – GDPR 21. cikk (1) bekezdése által biztosított – tiltakozáshoz való jogát. A Bank továbbá megsértette a GDPR 12. cikk (3) bekezdését is, amikor nem adott tájékoztatást a tiltakozási kérelem teljesítése megtagadásának indokáról.

IV. Jogkövetkezmények

A Hatóság a GDPR 58. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján hivatalból elmarasztalta a Bankot, mert megsértette a GDPR 15. cikk (1) bekezdését, 21. cikk (1) bekezdését azáltal, hogy nem nyújtott a Kérelmező részére tájékoztatást az adattovábbítás jogalapjáról, illetve a Kérelmező tiltakozási kérelmét egyáltalán nem bírálta el, így nem is tájékoztatta őt arról, hogy miért nem ad helyt a tiltakozásnak. A Hatóság továbbá hivatalból elmarasztalta a Bankot, mert a Kérelmező olyan személyes adatait is továbbította, amivel megsértette a GDPR 5. cikk (1) bekezdés b) és c) pontjait. A Hatóság hivatalból elmarasztalta a Bankot, mert az megsértette a GDPR 5. cikk (2) bekezdését, amikor nem igazolta, hogy a Kérelmező adatainak továbbításához megfelelő jogalappal rendelkezik.

A Hatóság hivatalból elmarasztalta a Bankot, mert az megsértette a GDPR 15. és 21. cikkét, amikor a Kérelmező hozzáférési és tiltakozási kérelmét nem teljesítette. A Hatóság a GDPR 58. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján hivatalból utasította a Bankot, hogy teljesítse a Kérelmező hozzáférési és tiltakozási kérelmét.

A Hatóság hivatalból a GDPR 58. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján elmarasztalja a Társaságot, mert megsértette a GDPR 5. cikk (1) bekezdés b) és c) pontját, valamint a GDPR 5. cikk (2) bekezdését.

A Hatóság a jogosulatlan követeléskezeléssel összefüggő adatkezelés tekintetében az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdés f) pontja alapján korlátozza a Kérelmező személyes adatainak követeléskezelési célú kezelését, mindaddig, amíg a megfelelő jogalap fennálltát, azaz jogos érdekét a Társaság nem igazolja. Ha a megadott határidőn belül a Társaság ennek nem tesz eleget, köteles megszüntetni az adatok követeléskezelési célból való kezelését.

A Hatóság a Kérelmező kérelmének helyt adva a GDPR 58. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján utasította a **Társaságot** arra, hogy törölje a „finanszírozási kérelem magánszemélyek részére” elnevezésű dokumentumot.

A Hatóság továbbá hivatalból megvizsgálta, hogy indokolt-e a Bankkal, illetve a Társasággal szemben adatvédelmi bírság kiszabása. E körben a Hatóság az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdése és az Infotv. 75/A. §-a alapján mérlegelte az ügy összes körülményét és megállapította, hogy a jelen eljárás során feltárt jogsértés esetében a figyelmeztetés se nem arányos, se nem visszatartó erejű szankció, ezért bírság kiszabása szükséges.

IV.1. A Hatóság a bírság kiszabása során – a Bank adatkezelésére vonatkozóan – az alábbi tényezőket vette figyelembe:

A Bank által elkövetett jogsértések az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (5) bekezdés b) pontja szerint a magasabb összegű bírságkategóriába tartozó jogsértésnek minősülnek.

A Hatóság a bírságkiszabás során az alábbi súlyosbító körülményeket vette figyelembe:

- a Bank által elkövetett jogsértés súlyosan gondatlannak minősül, ugyanis – mivel a Kérelmező kifejezetten jelezte, hogy beadványa adatvédelmi tárgyú, amire a GDPR és az Infotv. rendelkezései alapján szeretne választ kapni – ha a Bank minimális odafigyelést tanúsított volna, meg tudta volna válaszolni az érintett hozzáférési, illetve tiltakozási kérelmét [GDPR 83. cikk (2) bekezdés b) pont];
- a Bank napi rendszerességgel lát el ügyfélszolgálati tevékenységet, magas számú ügyfélkörrel rendelkezik, ezért minden esetben fel kell ismernie, ha egy kérelem adatvédelmi tárgyú [GDPR 83. cikk (2) bekezdés d) pont];
- bár a Hatóság az engedményezés során alkalmazható jogalapokat, illetve az átadható adatok, dokumentumok körét a Hatóság a Bankkal szemben indított hatósági eljárás keretében még nem vizsgálta, a Bank elmarasztalására egyéb tárgyú eljárásokban mind az érintetti jogok megsértése miatt (NAIH/2019/1758/8, NAIH/2019/1859/13, NAIH/2019/3989/20, NAIH/2019/3990/25, NAIH/2019/4517/19, NAIH/2020/616/11, NAIH/2020/840/14, NAIH/2020/2646/24), mind a megfelelő jogalap hiánya miatt (NAIH/2019/214/23, NAIH/2019/3989/20), mind az általános adatvédelmi rendelet egyéb – e határozatban nem vizsgált rendelkezéseinek - megsértése miatt (NAIH/2019/1758/8, NAIH/2019/3989/20, NAIH/2020/840/14) korábban már több alkalommal is sor került [GDPR 83. cikk (2) bekezdés e) pont];
- a Bank nem tett eleget a Hatóság felé fennálló együttműködési kötelezettségének, ugyanis a Hatóság hiába kérdezett rá, hogy milyen adatokat továbbított a Társaság részére, a Bank nem nyilatkozott arról, hogy a Kérelmező finanszírozási kérelmét is átadta volna a Társaságnak, illetve e dokumentum nem is szerepelt azon dokumentumok között, melyeket a Bank – állításának alátámasztásául – megküldött a Hatóság részére [GDPR 83. cikk (2) bekezdés f) pont].

A Hatóság a bírsággiszabás során az alábbi egyéb körülményt vette figyelembe:

- a Bank 2019. évi beszámolója szerinti nettó árbevétele [...] forint;
- a jogsértés nem érintette a személyes adatok különleges kategóriáit [GDPR 83. cikk (2) bekezdés g) pont].

A Hatóság kifejezetten enyhítő körülményként egyetlen tényezőt sem vett figyelembe.

A Hatóság a bírsággiszabás során nem tartotta relevánsnak a GDPR 83. cikk (2) bekezdés c), h), i), j) és k) pontja szerinti körülményeket, mivel azok a konkrét ügy kapcsán nem értelmezhetőek.

IV.2. A Hatóság a bírság kiszabása során – a Társaság adatkezelésére vonatkozóan – az alábbi tényezőket vette figyelembe:

A Társaság által elkövetett jogsértés az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (5) bekezdés a) pontja szerint a magasabb összegű bírságkategóriába tartozó jogsértésnek minősül.

A Hatóság a bírsággiszabás során az alábbi súlyosbító körülményeket vette figyelembe:

- a Társaság fő tevékenységeinek egyike, hogy üzletszerű követelésvásárlással foglalkozik, ezért kifejezetten elvárható tőle, hogy a rendszeres és nagyszámú adatátvitelhez megfelelő jogalappal rendelkezzen, és annak fennálltát tudja igazolni [GDPR 83. cikk (2) bekezdés d) pont];
- a Társaság gondatlanul járt el, amikor nem mérlegelte, hogy a részére átadott finanszírozási kérelem tárolása készletezőnek minősül-e, ugyanis annak tárolása a követelés érvényesítéséhez nem szükséges, jogalap nélküli adatkezelés [GDPR 83. cikk (2) bekezdés b) pont];

- a Hatóság a Kérelmező követelését egy olyan csomag keretében vásárolta meg a Banktól, amely a Kérelmezővel együtt 50 személy személyes adatait tartalmazza [GDPR 83. cikk (2) bekezdés a) pont];
- a Hatóság kifejezetten arra kérdezett rá a Társaságnál, hogy nevezze meg, milyen célból és jogalap alapján kezeli a Kérelmező személyes adatait, de a Társaság e kérdésekre nem adott választ [GDPR 83. cikk (2) bekezdés f) pont].

A Hatóság a bírságszabás során az alábbi egyéb körülményt vette figyelembe:

- a Társaság 2019. évi beszámolója szerinti nettó árbevétele [...] forint;
- a jogsértés nem érintette a személyes adatok különleges kategóriáit [GDPR 83. cikk (2) bekezdés g) pont].

A Hatóság kifejezetten enyhítő körülményként egyetlen tényezőt sem vett figyelembe.

A Hatóság a bírságszabás során nem tartotta relevánsnak a GDPR 83. cikk (2) bekezdés c), e), h), i), j) és k) pontja szerinti körülményeket, mivel azok a konkrét ügy kapcsán nem értelmezhetőek.

A fentiek alapján a Hatóság a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

V. Egyéb kérdések

A Hatóság hatáskörét az Infotv. 38. § (2) és (2a) bekezdése határozza meg, illetékessége az ország egész területére kiterjed.

A jelen döntések az Ákr. 80.-81. §-án és az Infotv. 61. § (1) bekezdésén alapulnak. A határozat és a végzés az Ákr. 82. § (1) bekezdése alapján a közlésükkel véglegessé válnak. Az Ákr. 112. § (1) bekezdése, 114. § (1) bekezdése alapján a határozattal szemben közigazgatási per útján van helye jogorvoslatnak.

A közigazgatási per szabályait a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) határozza meg. A Kp. 12. § (1) bekezdése alapján a Hatóság döntésével szembeni közigazgatási per törvényszéki hatáskörbe tartozik, a perre a Kp. 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján a törvényszék hatáskörébe tartozó perben a jogi képviselő kötelező. A Kp. 39. § (6) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs.

A Kp. 29. § (1) bekezdése és erre tekintettel a Pp. 604. § szerint alkalmazandó, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) 9. § (1) bekezdés b) pontja szerint az ügyfél jogi képviselője elektronikus kapcsolattartásra kötelezett.

A keresetlevél benyújtásának idejét és helyét a Kp. 39. § (1) bekezdése határozza meg. A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről szóló tájékoztatás a Kp. 77. § (1)-(2) bekezdésén alapul. A közigazgatási per illetékének mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) 45/A. § (1) bekezdése határozza meg. Az illeték előzetes megfizetése alól az Itv. 59. § (1) bekezdése és 62. § (1) bekezdés h) pontja mentesíti az eljárást kezdeményező felet.

A veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Veir.) 31. § Ha e rendelet eltérően nem rendelkezik, a szigorított védekezés a határidők folyását nem érinti. A Veir. 36. § (1)-(3) bekezdése szerint a szigorított védekezés ideje alatt a bíróság tárgyaláson kívül jár el, ideértve a perorvoslati eljárásokat is. Ha tárgyalás tartásának lenne helye, vagy azt bármelyik fél kérte, vagy a tárgyalást már kitűzték, az eljáró bíróság soron kívül

értesíti a feleket a tárgyaláson kívüli elbírálás tényéről, és lehetőséget biztosít arra, hogy a felek nyilatkozataikat írásban előterjeszthessék. Ha a perben a szigorított védekezés idején kívül tárgyalást kellene tartani, a felperes akkor kérheti, hogy a bíróság tárgyaláson kívüli elbírálás helyett a tárgyalást a szigorított védekezés megszűnését követő időpontra halassza el, ha a) a bíróság a közigazgatási cselekmény halasztó hatályát legalább részben nem rendelte el, b) a keresetindításnak halasztó hatálya van, és a bíróság halasztó hatály feloldását nem rendelte el, c) ideiglenes intézkedést nem rendeltek el.

Ha az előírt kötelezettsége teljesítését a Kérelmezett megfelelő módon nem igazolja, a Hatóság úgy tekinti, hogy a kötelezettséget határidőben nem teljesítette. Az Ákr. 132. §-a szerint, ha a kötelezett a hatóság végleges döntésében foglalt kötelezésnek nem tett eleget, az végrehajtható. A Hatóság határozata az Ákr. 82. § (1) bekezdése szerint a közzétételével véglegessé válik. Az Ákr. 133. §-a értelmében a végrehajtást - ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik - a döntést hozó hatóság rendeli el. Az Ákr. 134. §-a értelmében a végrehajtást - ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik - az állami adóhatóság fogatosítja. Az Infotv. 60. § (7) bekezdése alapján a Hatóság határozatában foglalt, meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartásra, tűrésre vagy abbahagyásra irányuló kötelezés vonatkozásában a határozat végrehajtását a Hatóság fogatosítja.

Budapest, 2021. április 19.

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

